

Ilus, aga külmakartlik humalapuu

Humalapuu Lätis Lēdurga dendropargis.

Humalapuul ei ole humalaga midagi ühist peale seemnete humalalõhna. Puu ise kasvab meil mõne meetri kõrguseks põõsaks.

Humalapuu tiibviljad.

Humalapuu (*Ptelea trifoliata*) sobib hästi linna pargipõõsaks või maale soojemasse tuulevaiksesse kohta. Kasvupaik võiks olla poolvarjuline, pigem kuivemapoolne lääne- või idakallak. Sellises kohas on ehk rohkem lootust, et noored võrsed jõuavad suve lõpuks puituda ning jäävad talvekülmast puutumata. Külmakartlikkus ongi üks põhjusi, miks seda Põhja-Ameerikast pärit põõsast meil nõnda vähe kasvab.

Põõsas iseenesest on ilus. Tal on läikivad, natuke nahkjana tunduvad kolmetised liitlehed, juunis puhkevad suured rohekasvalged õiekännased. Sügisel aga kaunistavad põõsast kaua aega kollakad viljakobarad.

Humalapuu viljad on tiibviljad, umbes nagu jalakal või künnapuul, ainult et ühe lennutiiva keskel on paar-kolm seemet. Viljakobarat peos mudides on tunda meeldivat humalalõhna.

Korja hilja, külva kevadel

Humalapuu seeme saab meil valmis septembri lõpus ja idaneb kesktlābi hästi. Minul küll omal ajal humalapuu paljundamine ei õnnestunud.

Kunagi kasvas päris Tartu kesklinnas ilus kaheharuline humalapuu, mis ka kenasti viljus. Sealt ma seemne korjasingi, aga arvan, et tegin seda liiga

vara ja seeme polnud veel päris küps. Teine põhjus võis olla see, et peen seeme sai külvates liiga paksult kaetud mullakihiiga.

Humalapuud on kasvatatud ja paljundatud meil ka mõnes metskonna puukoolis. Vana-Kuustes Ignasel külvati 1968. aastal näiteks 7 jooksvat meetrit humalapuu seemet. Kolme aasta pärast oli olemas umbes 100 müügikõlblikku taime, need rändasid Lõuna-Eesti metskondadesse. Kindlasti sattus mõni neist ka kuskile kooliparki või koduõuele.

Üks põõsas jäi kasvama Ignase dendroaeda ja oli 15 aastat hiljem, pärast mitut tagasikülmumist umbes 3 meetri kõrgune. Mitme külma talve nahka läks ka Tartu humalapuu. Kui parki hakati uusi kõnniteid rajama, võis mitu korda tagasikülmunud põõsas olla üsna armetu väljanägemisega ning ta juuriti lihtsalt välja.

Praegu kasvab meil humalapuid botaanikaaedades ja mõnes pargis. Põõsas on aga seda väärt, et katsetada tema kasvatamist mõnes soojemas aianurgas. Tänavu on pakkunud meil humalapuu istikuid mitu puukooli. Konteineristiku muldapanekuga ei ole kiiret, seda võib rahuliku südamega teha veel südasuvelgi.